

Bruxelles, 4.6.2014.
COM(2014) 326 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

IZVJEŠĆE O KONVERGENCIJI ZA 2014.

**(pripremljeno u skladu s člankom 140. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske
unije)**

{SWD(2014) 177 final}

1. SVRHA IZVJEŠĆA

Člankom 140. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu: UFEU) od Komisije i Europske središnje banke (ESB) traži se da najmanje jednom svake dvije godine ili na zahtjev države članice s odstupanjem¹, izvješćuju Vijeće o napretku koji su države članice ostvarile u ispunjivanju svojih obveza u odnosu na ostvarenje ekonomske i monetarne unije. Zadnja Izvješća o konvergenciji koja su Komisija i ESB predali o svim državama članicama s odstupanjem donesena su u svibnju 2012².

Izvješće o konvergenciji za 2014. obuhvaća sljedećih osam država članica s odstupanjem: Bugarsku, Češku, Hrvatsku, Litvu, Mađarsku, Poljsku, Rumunjsku i Švedsku³. Detaljnija ocjena stanja konvergencije tih država članica nalazi se u Tehničkom prilogu ovom Izvješću (SWD(2014) 177). U vrijeme donošenja Izvješća o konvergenciji 2012. kod država članica bio je vidljiv neujednačen napredak u konvergenciji jer su mnoge od njih u vrijeme gospodarske i financijske krize prolazile kroz bitne prilagodbe prethodno nakupljenih makroekonomskih neuravnoteženosti. Trenutačno ispitivanje provedeno je u još uvijek teškom vanjskom okruženju, iako uz uglavnom jači oporavak u državama članicama s odstupanjem i u situaciji koju financijska tržišta smatraju manje riskantnom.

Sadržaj izvješća koja su pripremili Komisija i ESB određen je člankom 140. stavkom 1. UFEU-a. Tim se člankom zahtijeva da izvješća obuhvaćaju provjeravanje usklađenosti nacionalnog zakonodavstva, uključujući statute nacionalne središnje banke, s člancima 130. i 131. UFEU-a i Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu: Statut ESSB-a i ESB-a). Izvješćima se ujedno mora provjeriti je li predmetna država članica postigla visok stupanj održive konvergencije s obzirom na ispunjivanje kriterija konvergencije (stabilnost cijena, javne financije, stabilnost deviznog tečaja, dugoročne kamatne stope) te uzimajući u obzir i druge čimbenike navedene u zadnjem podstavku članka 140. stavka 1. UFEU-a. Ta su četiri kriterija konvergencije razrađena u Protokolu koji je priložen Ugovorima (Protokol br. 13. o konvergencijskim kriterijima).

Gospodarskom i financijskom krizom u kombinaciji s nedavnom krizom državnog duga u europodručju otkriveni su jazovi u sustavu gospodarskog upravljanja ekonomske i monetarne unije (EMU) te se pokazalo da je postojeće instrumente potrebno sveobuhvatnije upotrebljavati. S ciljem osiguravanja održivog funkcioniranja EMU-a, od tada je poduzeto opće jačanje gospodarskog upravljanja u Uniji. Ocjena konvergencije stoga je usklađena sa širim pristupom „europskog semestra” kojim se na integrirani uzvodni način gleda na izazove gospodarske politike s kojima je EMU suočen pri osiguravanju fiskalne održivosti, konkurentnosti, stabilnosti financijskih tržišta i gospodarskog rasta. Ključne inovacije u području reforme upravljanja kojima se podupire ocjena postupka konvergencije svake države članice i njezine održivosti obuhvaćaju, među ostalim, i jačanje postupka u slučaju prekomjernog deficita u okviru reforme Pakta o stabilnosti

---

¹ Države članice koje još nisu ispunile neophodne uvjete za uvođenje eura nazivaju se „državama članicama s odstupanjem”. Danska i Ujedinjena Kraljevina dogovorile su izuzeće prije donošenja Ugovora iz Maastrichta i ne sudjeluju u trećoj fazi EMU-a.

² Komisija i ESB pripremili su 2013. Izvješće o konvergenciji za Latviju na zahtjev državnih tijela te države. Latvija je uvela euro 1. siječnja 2014.

³ Danska i Ujedinjena Kraljevina nisu izrazile namjeru da uvedu euro te stoga nisu obuhvaćene ovom ocjenom.

i rastu iz 2011. te nove instrumente u području nadzora nad makroekonomskim neravnotežama. Ovim se Izvješćem posebno uzimaju u obzir ocjena Programa konvergencije za 2014. i zaključci u okviru Izvješća o mehanizmu upozoravanja za postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža⁴.

Konvergenjski kriteriji

Provjeravanje usklađenosti nacionalnog zakonodavstva, uključujući statute nacionalne središnje banke, s člankom 130. i s obvezom usklađenosti u skladu s člankom 131. UFEU-a obuhvaća ocjenu poštovanja zabrane monetarnog financiranja (članak 123.) i zabrane povlaštenog pristupa (članak 124.), usklađenosti s ciljevima (članak 127. stavak 1.) i zadacima ESSB-a (članak 127. stavak 2.) i ocjenu drugih svojstava u vezi s integracijom nacionalne središnje banke u ESSB u trenutku uvođenja eura.

Kriterij stabilnosti cijena definiran je u članku 140. stavku 1. prvoj alineji UFEU-a: „*postizanje visokog stupnja stabilnosti cijena; to će biti vidljivo iz stope inflacije koja je blizu stope zabilježene u najviše trima državama članicama koje su najuspješnije u smislu stabilnosti cijena*”.

Člankom 1. Protokola o konvergenjskim kriterijima dodatno je određeno da „*Kriterij stabilnosti cijena [...] znači da država članica ima razinu stabilnosti cijena koja je održiva te prosječnu stopu inflacije, promatrano tijekom jedne godine prije ispitivanja, koja ne prelazi za više od 1,5 postotnih poena stopu inflacije u najviše trima državama članicama koje su ostvarile najbolje rezultate s obzirom na stabilnost cijena. Inflacija se mjeri indeksom potrošačkih cijena na usporednoj osnovi uzimajući pritom u obzir razlike u nacionalnim definicijama*”⁵. Uvjet održivosti pretpostavlja da se zadovoljavajuće rezultate inflacije mora u osnovi moći pripisati ulaznim troškovima i drugim čimbenicima koji utječu na razvoj cijena na strukturni način, a ne utjecaju privremenih čimbenika. Stoga ispitivanje konvergencije obuhvaća ocjenu čimbenika koji utječu na razvoj inflacije koja je dodatno dopunjena upućivanjem na najnovije prognoze službi Komisije u pogledu inflacije⁶. Povezano s time, u izvješću se ujedno procjenjuje je li vjerojatno da će država postići referentnu vrijednost tijekom idućih mjeseci.

U travnju 2014. referentna vrijednost inflacije iznosila je 1,7 %, a tri „države članice s najboljim rezultatima” bile su Latvija, Portugal i Irska⁷.

Iz država s „najboljim rezultatima” opravdano je isključiti države čije se stope inflacije ne mogu smatrati smislenim referentnim mjerilima za druge države članice⁸. Takve su netipične vrijednosti prije utvrđene u izvješćima o konvergenciji iz 2004., 2010. i 2013.⁹ U ovom trenutku opravdano je Grčku, Bugarsku i Cipar smatrati

---

⁴ Komisija je treće Izvješće o mehanizmu upozoravanja (IMU) objavila u studenome 2013., a zaključke odgovarajućih detaljnih preispitivanja u ožujku 2014.

⁵ Inflacija se za potrebe utvrđivanja kriterija stabilnosti cijena mjeri harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC) određenim u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2494/95.

⁶ Sve prognoze inflacije i drugih varijabli u trenutnom izvješću uzete su iz proljetne prognoze službi Komisije za 2014. Prognoze službi Komisije temelje se na nizu zajedničkih pretpostavki u pogledu vanjskih varijabli i na pretpostavci da se politika neće mijenjati te uzimaju u obzir mjere koje su dovoljno poznate.

⁷ U tom izvješću upotrijebljeni su podaci prikupljeni završno s 15. ožujkom 2014.

⁸ Uporaba termina „s najboljim rezultatima u pogledu stabilnosti cijena” trebala bi se tumačiti u smislu članka 140. stavka 1. UFEU-a te ona ne predstavlja općenitu ocjenu kvalitete gospodarskih rezultata države članice.

⁹ U 2004. za Litvu, 2010. za Irsku, a 2013. za Grčku.

državama s netipičnim vrijednostima jer njihove stope inflacije znatno odstupaju od prosjeka za europodručje i njihovo bi uključivanje neopravdano utjecalo na referentnu vrijednost te stoga i na pravednost kriterija¹⁰. U slučaju Grčke i Cipra, negativna inflacija uglavnom odražava velike potrebe za prilagodbom i iznimnu gospodarsku situaciju. U slučaju Bugarske, uzrok je neobično jaka kombinacija dezinflacijskih čimbenika kao što su dobra žetva, administrativno snižavanje cijene energije i smanjenje uvoznih cijena. U tom se kontekstu u svrhu izračunavanja referentne vrijednosti upotrebljavaju Latvija, Portugal i Irska kao države članice koje su iduće po najnižim prosječnim stopama inflacije.

Konvergenijski **kriterij u pogledu javnih financija** definiran je u članku 140. stavku 1. drugoj alineji UFEU-a kao „*održivost stanja javnih financija; to će biti vidljivo iz proračuna države u kojem neće biti prekomjernog deficita kako je određen u skladu s člankom 126. stavkom 6.*”. Nadalje, člankom 2. Protokola o konvergenijskim kriterijima određeno je da taj kriterij znači da „*u trenutku provjere država članica nije predmetom odluke Vijeća prema članku 126. stavku 6. navedenog Ugovora o postojanju prekomjernog deficita u dotičnoj državi članici*”. U okviru općeg jačanja gospodarskog upravljanja u EMU-u, sekundarno zakonodavstvo povezano s javnim financijama ojačano je 2011., među ostalim i novim propisima kojima se mijenja Pakt o stabilnosti i rastu¹¹.

U UFEU-u se **kriterij deviznog tečaja** navodi u članku 140. stavku 1. trećoj alineji kao „*pridržavanje uobičajenih granica fluktuacije predviđenih tečajnim mehanizmom Europskog monetarnog sustava tijekom najmanje dvije godine, bez devalvacije u odnosu na euro*”.

Člankom 3. Protokola o konvergenijskim kriterijima određeno je: „*Kriterij sudjelovanja u tečajnom mehanizmu Europskog monetarnog sustava (...) znači da je država članica poštovala normalan raspon fluktuacija tečajnog mehanizma Europskog monetarnog sustava bez ozbiljnih napetosti tijekom barem dviju posljednjih godina prije provjere. Osobito, države članice neće samoinicijativno devalvirati bilateralnu središnju stopu svoje valute u odnosu na euro tijekom istog razdoblja.*”¹²

Mjerodavno je dvogodišnje razdoblje za ocjenu stabilnosti deviznog tečaja u ovom izvješću razdoblje od 16. svibnja 2012. do 15. svibnja 2014. U ocjeni kriterija stabilnosti deviznog tečaja Komisija uzima u obzir razvoj pomoćnih pokazatelja kao što su kretanje deviznih pričuva i kratkoročne kamatne stope te uloga mjera politike,

---

¹⁰ U travnju 2014. dvanaestomjesečni prosjek stope inflacije za Grčku iznosio je -1,2 %, za Bugarsku -0,8 %, a za Cipar -0,4 %, dok je prosjek za europodručje iznosio 1,0 %.

¹¹ Direktiva o minimalnim uvjetima za nacionalne proračunske okvire, dvije nove uredbe o makroekonomskom nadzoru i tri uredbe kojima se mijenja Pakt o stabilnosti i rastu stupile su na snagu 13. prosinca 2011. (jedna od dviju novih uredbi o makroekonomskom nadzoru i jedna od triju uredbi kojima se mijenja Pakt o stabilnosti i rastu sadržavaju nove mehanizme provedbe za države članice europodručja). Osim operacionalizacije kriterija duga u postupku u slučaju prekomjernog deficita izmjenama je uveden i niz važnih novosti u Pakt o stabilnosti i rastu, a pogotovo referentno mjerilo rashoda kao dopuna ocjeni napretka prema srednjoročnim proračunskim ciljevima po državama članicama.

¹² Pri procjeni usklađenosti s kriterijem deviznog tečaja, Komisija provjerava je li devizni tečaj ostao blizu srednjeg tečaja mehanizma ERM II, pri čemu je potrebno uzeti u obzir razloge za povećanje vrijednosti u skladu sa Zajedničkom izjavom o državama pristupnicama i ERM-u 2 koju je donijelo Neformalno vijeće ECOFIN-a u Ateni 5. travnja 2003.

uključujući intervencije u devizni tečaj i međunarodnu financijsku pomoć kad god je ona relevantna, pri održavanju stabilnosti deviznog tečaja.

U članku 140. stavku 1. četvrtoj alineji UFEU-a zahtijeva se „*trajnost konvergencije koju je ostvarila država članica s odstupanjem te njezina sudjelovanja u tečajnom mehanizmu koje se odražava u razinama dugoročnih kamatnih stopa*”. Člankom 4. Protokola o konvergencijskim kriterijima dodatno se određuje: „*Kriterij konvergencije kamatnih stopa (...) znači da je, tijekom jedne promatrane godine prije provjere, država članica imala prosječnu nominalnu dugoročnu kamatnu stopu, koja ne prelazi za više od dva postotna poena stopu u najviše trima državama članicama koje su ostvarile najbolje rezultate s obzirom na stabilnost cijena. Kamatne stope mjere na temelju dugoročnih državnih obveznica ili usporedivih vrijednosnih papira, vodeći pritom računa o razlikama nacionalnih definicija.*”

U travnju 2014. izračunana je referentna vrijednost kamatne stope od 6,2 %¹³.

Člankom 140. stavkom 1. UFEU-a ujedno se zahtijeva i provjera drugih čimbenika koji su mjerodavni za gospodarsku integraciju i konvergenciju. Ti dodatni čimbenici obuhvaćaju integraciju financijskog tržišta i tržišta proizvoda, razvoj platnih bilanci tekućeg računa i razvoj jedinične cijene rada i ostalih indeksa cijena. Ovaj zadnji čimbenik obuhvaćen je ocjenom stabilnosti cijena. Ti dodatni čimbenici važni su pokazatelji da će integracija države članice u europodručje napredovati bez poteškoća i proširuju perspektivu održivosti konvergencije.

2. BUGARSKA

U svjetlu ocjene pravne usklađenosti i ispunjivanja konvergencijskih kriterija te uzimajući u obzir dodatne mjerodavne čimbenike, Komisija smatra da Bugarska ne ispunjuje uvjete za uvođenje eura.

Zakonodavstvo u Bugarskoj – a posebno Zakon o Bugarskoj nacionalnoj banci – **nije u potpunosti u skladu** s obvezom usklađenosti prema članku 131. UFEU-a. Neusklađenosti i nesavršenosti postoje u područjima nezavisnosti središnje banke, zabrane monetarnog financiranja i integracije središnje banke u ESSB u trenutku uvođenja eura u pogledu zadataka propisanih člankom 127. stavkom 2. UFEU-a i člankom 3. Statuta ESSB-a i ESB-a.

Bugarska ispunjuje kriterij stabilnosti cijena. U Bugarskoj je dvanaestomjesečni prosjek inflacije bio viši od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna stopa inflacije u Bugarskoj tijekom dvanaest mjeseci do travnja 2014. iznosila je -0,8 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 1,7 %. Predviđa se da će ona ostati bitno niža od referentne vrijednosti u idućim mjesecima.

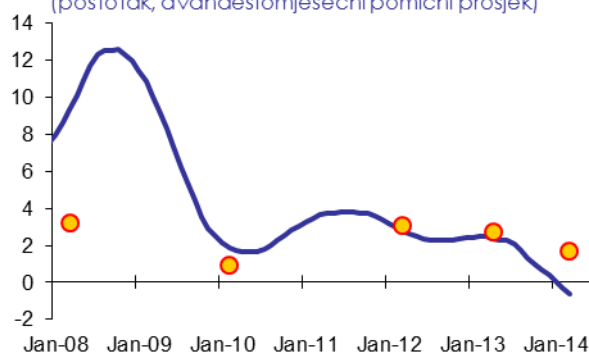
Godišnja inflacija HIPC-a smanjila se od najviše vrijednosti koju je imala u rujnu 2012. te postala negativna u drugoj polovini 2013. i prvim mjesecima 2014. Smanjenje inflacije bilo je široko utemeljeno, no uglavnom je uzrokovano smanjenjem uvoznih cijena, smanjenjem cijena energije koje određuje uprava i dobrom poljoprivrednom žetvom. Godišnja inflacija HIPC-a u travnju 2014. iznosila je -1,3 %.

---

¹³ Referentna vrijednost za travanj 2014. izračunana je kao običan prosjek prosječnih dugoročnih kamatnih stopa Latvije (3,3 %), Portugala (5,8 %) i Irske (3,5 %) kojem se dodaju dva postotna boda.

Očekuje se da će inflacija polako porasti u drugoj polovini 2014., kada se počnu gubiti početni učinci povoljnog razvoja cijena energije i hrane. U skladu s time, proljetnom prognozom službi Komisije za 2014. predviđa se prosječna godišnja inflacija od -0,8 % za 2014. i od 1,2 % za 2015. Relativno niska razina cijena u Bugarskoj (47 % prosjeka europodručja u 2012.) sugerira znatan potencijal za daljnju dugoročnu konvergenciju razine cijena.

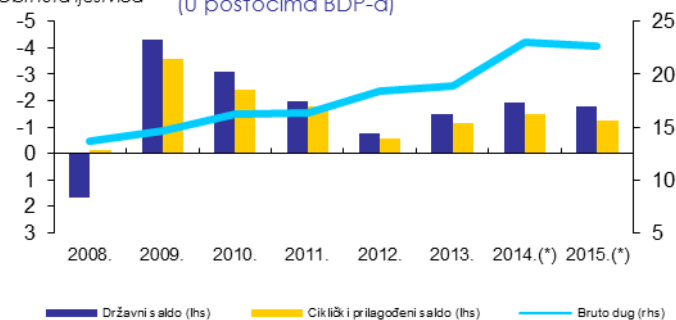
Grafikon 2.a: Bugarska - kriterij inflacije od 2008.
(postotak, dvanaestomjesečni pomični prosjek)

— Bugarska   ● Referentna vrijednost
Napomena: Točke u prosincu 2014. prikazuju predviđenu referentnu vrijednost i dvanaestomjesečnu prosječnu inflaciju u državi.
Izvori: Eurostat, proljetna prognoza službi Komisije za 2014.

Bugarska ispunjuje kriterij javnih financija. Bugarska nije predmet odluke Vijeća o postojanju prekomjernog deficita. Deficit opće države pao je s 2,0 % BDP-a u 2011. na 0,8 % u 2012., uz potporu viših prihoda prema BDP-u. Udio deficita u BDP-u deficita i BDP-a iznosio je 1,5 % u 2013., a prema proljetnoj prognozi službi Komisije za 2014. predviđa se da će porasti na 1,9 % BDP-a u 2014. i malo se smanjiti na 1,8 % u 2015., uz pretpostavku da se neće mijenjati politika, uz podršku gospodarskog oporavka. Bruto udio javnog duga ostao je nizak na 18,9 % BDP-a u 2013., a očekuje se da će se povećati na 23,1 % BDP-a u 2014. i smanjiti na 22,7 % BDP-a u 2015.

Grafikon 2.b: Bugarska - proračunski saldo države i javni dug
Obrnuta ljestvica (u postocima BDP-a)

(*) Proljetna prognoza službi Komisije za 2014.
Izvor: Eurostat, službe Komisije.

Bugarska ne ispunjuje kriterij deviznog tečaja. Bugarski lev ne sudjeluje u mehanizmu ERM II. Bugarska nacionalna banka radi na postizanju svog primarnog cilja stabilnosti cijena na temelju učvršćivanja deviznog tečaja u kontekstu Dogovora o valutnom odboru (CBA). Bugarska je uvela svoj Dogovor o valutnom odboru 1.

srpnja 1997. povezujući bugarski lev s njemačkom markom i kasnije s eurom. Dodatni pokazatelji, kao što su kretanje deviznih pričuva i kratkoročnih kamatnih stopa upućuju na to da investitori i dalje imaju povoljan stav u pogledu procjene rizika za Bugarsku. Znatne službene zaštitne rezerve nastavljaju jačati otpornost Dogovora o valutnom odboru. Tijekom dvogodišnjeg razdoblja ocjenjivanja bugarski lev ostao je potpuno stabilan u odnosu na euro, u skladu s radom Dogovora o valutnom odboru.

Bugarska ispunjuje kriterij konvergencije dugoročnih kamatnih stopa. Prosječna dugoročna kamatna stopa u Bugarskoj tijekom godine dana do travnja 2014. iznosila je 3,5 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 6,2 %. Ona je ujedno bila i ispod referentne vrijednosti u vrijeme zadnje ocjene konvergencije 2012. Smanjila se s više od 5 % početkom 2012. do otprilike 3,5 % sredinom 2013. Raspon prihoda u odnosu na dugoročne referentne obveznice europodručja¹⁴ smanjio se znatno u drugoj polovini 2012. kada su prihodi bugarskih obveznica pali nakon smirivanja napetosti na financijskom tržištu u toj regiji. Raspon prema referentnim njemačkim obveznicama malo se proširio na nekih 200 baznih bodova početkom 2014.

Provjeravaju se i **dodatni čimbenici** koji obuhvaćaju razvoj platnih bilanci i integraciju tržišta rada i proizvoda te financijskog tržišta. Vanjska bilanca Bugarske zabilježila je znatan višak 2013. Trgovinska bilanca malo se pogoršala od 2011. do 2013., ali je to bilo i više nego kompenzirano poboljšanjima računa prihoda i tekućih transfera. Bugarsko je gospodarstvo dobro integrirano u europodručje putem trgovinskih i investicijskih veza. Na temelju odabranih pokazatelja koji se odnose na poslovno okruženje, Bugarska ima lošije rezultate od većine država članica u europodručju. Financijski sektor u Bugarskoj dobro je integriran u financijski sektor EU-a, a pogotovo zato što je njezin bankarski sustav u velikoj mjeri u stranom vlasništvu. U kontekstu postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža, Bugarska je bila podvrgnuta detaljnom preispitivanju u kojem je ustanovljeno da u Bugarskoj i dalje postoje makroekonomske neravnoteže koje je potrebno pratiti i u pogledu kojih je potrebno djelovati putem politika.

3. ČEŠKA

U svjetlu ocjene pravne usklađenosti i ispunjavanja konvergenijskih kriterija te uzimajući u obzir dodatne mjerodavne čimbenike, Komisija smatra da Češka ne ispunjuje uvjete za uvođenje eura.

Zakonodavstvo u Češkoj – a pogotovo Zakon Češkog nacionalnog vijeća br. 6/1993 zb. o Češkoj nacionalnoj banci (Zakon o ČNB-u) – **nije u potpunosti u skladu s** obvezom usklađenosti prema članku 131. UFEU-a. Neusklađenosti se odnose na nezavisnost središnje banke i integraciju središnje banke u ESSB u trenutku uvođenja eura u pogledu ciljeva ČNB-a i zadataka ESSB-a propisanih člankom 127. stavkom 2. UFEU-a i člankom 3. Statuta ESSB-a i ESB-a. Osim toga, Zakon o ČNB-u sadržava i nesavršenosti koje se odnose na zabranu monetarnog financiranja i na zadatke ESSB-a.

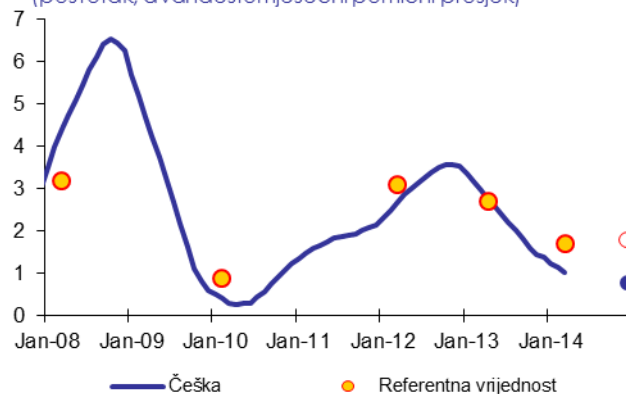
¹⁴ Raspon dugoročnih kamata država u odnosu na dugoročne referentne obveznice europodručja (napomena: njemačka referentna obveznica upotrebljava se kao predstavnik za europodručje) izračunava se uporabom mjesečnog niza „prihoda od obveznica za EMU-ov konvergenijski kriterij” koji objavljuje Eurostat. Taj niz objavljuje i ESB pod nazivom „Usklađena dugoročna kamatna stopa u svrhu ocjene konvergencije”.

Češka ispunjuje kriterij stabilnosti cijena. U Češkoj je dvanaestomjesečni prosjek inflacije bio niži od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna stopa inflacije u Češkoj tijekom dvanaest mjeseci do travnja 2014. iznosila je 0,9 %, što je niže od referentne vrijednosti od 1,7 %. Predviđa se da će ona pasti bitno ispod referentne vrijednosti u idućim mjesecima.

Godišnja inflacija HIPC-a u Češkoj povećala se iznad inflacije u europodručju 2012., uglavnom zahvaljujući povećanju niže stope PDV-a, a na potrošačke cijene odrazile su se i više cijene energije i hrane na svjetskim tržištima robe. Inflacija je znatno ublažena tijekom 2013. kako su se pritisci uslijed cijena energije postupno smanjivali, a rast cijena usluga se smirivao. Nedostatak pritiska potražnje, koji je odražavao gospodarsko opadanje, također je pridonio umjerenom rastu cijena. Godišnja inflacija HIPC-a kretala se oko 0,3 % početkom 2014.

Predviđa se da će inflacija porasti u drugoj polovini 2014. s obzirom na znatno oslabljenje češke krune krajem 2013. Očekuje se da će jača domaća potražnja onda pojačati inflaciju 2015. Na temelju toga proljetna prognoza službi Komisije za 2014. predviđa prosječnu godišnju inflaciju HIPC-a od 0,8 % za 2014. i od 1,8 % za 2015. Razina cijena u Češkoj (otprilike 71 % prosjeka europodručja u 2012.) sugerira potencijal za dugoročnu konvergenciju razine cijena.

Grafikon 3.a: Češka - kriterij inflacije od 2008.
(postotak, dvanaestomjesečni pomični prosjek)

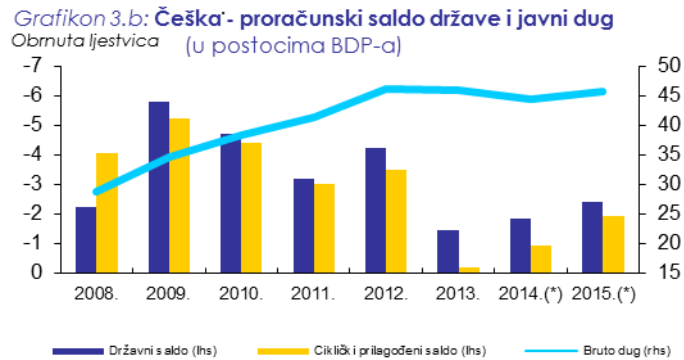

Napomena: Točke u prosincu 2014. prikazuju predviđenu referentnu vrijednost i dvanaestomjesečnu prosječnu inflaciju u državi.
Izvori: Eurostat, proljetna prognoza službi Komisije za 2014.

Ako Vijeće odluči ukinuti postupak u slučaju prekomjernog deficita, Češka će ispuniti kriterij o javnim financijama. Češka je trenutno predmet odluke Vijeća o postojanju prekomjernog deficita (Odluka Vijeća od 2. prosinca 2009.)¹⁵. Vijeće je Češkoj preporučilo da do 2013. smanji prekomjerni deficit. Deficit opće države u Češkoj pao je na 1,5 % BDP-a u 2013. Prema proljetnoj prognozi službi Komisije za 2014. koja se temelji na pretpostavci da se politika neće mijenjati, udio deficita u BDP-u iznositi će 1,9 % u 2014. i 2,4 % u 2015. dok se za dug opće države očekuje da ostane uglavnom stabilan na 45,8 % BDP-a u 2015.

S obzirom na ove razvoje i proljetnu prognozu službi Komisije za 2014., Komisija smatra da je pretjerani deficit smanjen vjerodostojnim i održivim smanjenjem proračunskog deficita ispod 3 % BDP-a. Komisija stoga preporučuje da Vijeće ukine odluku o postojanju pretjeranog deficita za Češku.

¹⁵ Odluka 2010/284/EU (SL L 125, 21.5.2010., str. 36.–37.).

(*) Proletna prognoza službi Komisije za 2014.
Izvor: Eurostat, službe Komisije.

Češka ne ispunjuje kriterij deviznog tečaja. Češka kruna ne sudjeluje u mehanizmu ERM II. Češka se koristi fluktuirajućim deviznim tečajem koji dopušta intervencije središnje banke na deviznom tržištu. Od početka 2010. do kraja 2013. devizni tečaj češke krune u odnosu na euro ostao je uglavnom stabilan, uglavnom se krećući od 24 do 26 CZK/EUR. ČNB je 7. studenoga 2013. objavio da će intervenirati na tržištu deviznog tečaja kako bi oslabio češku krunu, tako da će njezina tečajna vrijednost prema euru biti veća od 27 CZK/EUR. Rezultat toga je da je češka kruna brzo oslabila od vrijednosti niže od 26 CZK/EUR na vrijednost višu od 27 CZK/EUR i nakon toga se razmjenjivala po tečaju od otprilike 27,4 CZK/EUR početkom 2014. Tijekom dvije godine prije ove ocjene vrijednost češke krune prema euru smanjila se za gotovo 11 %.

Češka ispunjuje kriterij konvergencije dugoročnih kamatnih stopa. U Češkoj je dvanaestomjesečni prosjek kamatne stope bio niži od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna dugoročna kamatna stopa u Češkoj tijekom godine dana do travnja 2014. iznosila je 2,2 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 6,2 %. Nakon duljeg silaznog kretanja, dugoročne kamatne stope u Češkoj smanjile su se sa više od 5 % sredinom 2009. na manje od 2 % krajem 2012. Istovremeno se raspon prema referentnim njemačkim dugoročnim obveznicama suzio na manje od 100 baznih bodova. Dugoročni rasponi ostali su uglavnom stabilni tijekom 2013., fluktuirajući oko 50 baznih bodova, s obzirom na to da je prihod donekle porastao i u Češkoj i u Njemačkoj. Raspon prema referentnim njemačkim obveznicama proširio se na otprilike 70 baznih bodova početkom 2014.

Provjeravaju se i **dodatni čimbenici** koji obuhvaćaju razvoj platnih bilanci i integraciju tržišta rada i proizvoda te financijskih tržišta. Vanjska bilanca Češke postupno se popravila od deficita koji je bio veći od 3 % BDP-a u 2010. do viška od 0,5 % BDP-a 2013., uglavnom kao rezultat povećanja trgovinskog viška. Češko je gospodarstvo vrlo dobro integrirano u europodručje putem trgovinskih i investicijskih veza. Na temelju odabranih pokazatelja koji se odnose na poslovno okruženje, Češka ima lošije rezultate od većine država članica u europodručju. Financijski sektor u Češkoj vrlo je dobro integriran u financijski sektor EU-a, a pogotovo zato što su financijski posrednici u velikoj mjeri u stranom vlasništvu. U kontekstu postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža Češka nije bila podvrgnuta detaljnom preispitivanju.

4. HRVATSKA

U svjetlu ocjene pravne usklađenosti i ispunjivanja konvergenijskih kriterija te uzimajući u obzir dodatne mjerodavne čimbenike, Komisija smatra da Hrvatska ne ispunjuje uvjete za uvođenje eura.

Zakonodavstvo u Hrvatskoj u potpunosti je u skladu s obvezom usklađenosti prema članku 131. UFEU-a.

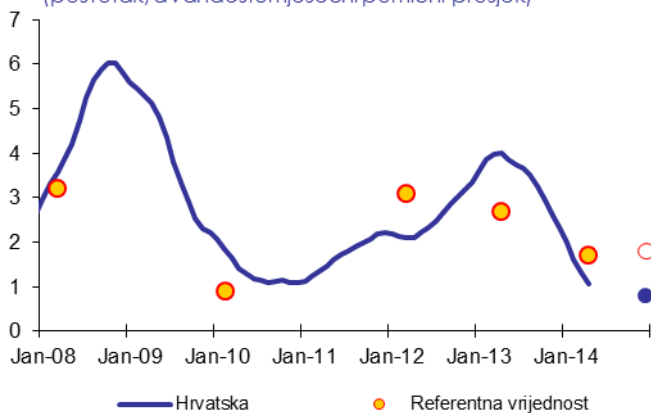
Hrvatska ispunjuje kriterij stabilnosti cijena. Prosječna stopa inflacije u Hrvatskoj tijekom dvanaest mjeseci do travnja 2014. iznosila je 1,1 %, što je niže od referentne vrijednosti od 1,7 %. Očekuje se da će ona ostati niža od referentne vrijednosti u idućim mjesecima.

Godišnja inflacija HIPC-a znatno se usporila tijekom zadnjih godinu i pol s više od 4 % u drugoj polovini 2012. do otprilike nule u proljeće 2014. Smanjenje inflacije odražava niže cijene energije i hrane na svjetskim tržištima robe, smanjivanje učinka prethodnih povećanja reguliranih cijena i dezinflacijske učinke dulje recesije. Godišnja inflacija iznosila je -0,1 % u travnju 2014.

Očekuje se da će inflacija ostati niska tijekom cijele 2014., u kontekstu slabe domaće potražnje, nepovoljnih kretanja na tržištu rada i velikih potreba za smanjivanjem financijske poluge privatnog i javnog sektora. Proljetna prognoza službi Komisije za 2014. predviđa prosječnu godišnju inflaciju HIPC-a od 0,8 % za 2014. i od 1,2 % za 2015. Razina cijena u Hrvatskoj (otprilike 69 % prosjeka europodručja u 2012.) sugerira potencijal za daljnju dugoročnu konvergenciju razine cijena.

Grafikon 4.a: Hrvatska - kriterij inflacije od 2008.

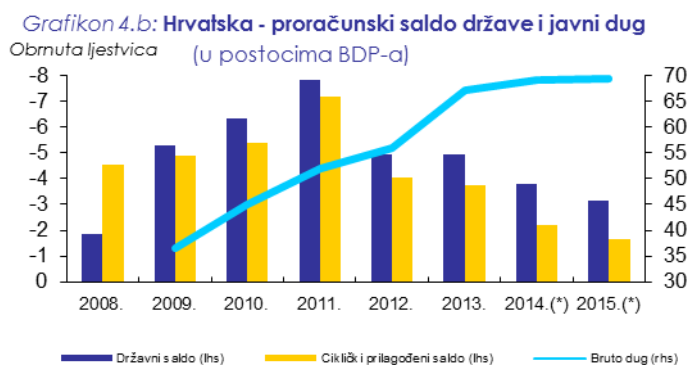
(postotak, dvanaestomjesečni pomični prosjek)

Napomena: Točke u prosincu 2014. prikazuju predviđenu referentnu vrijednost i dvanaestomjesečnu prosječnu inflaciju u državi.

Izvori: Eurostat, proljetna prognoza službi Komisije za 2014.

Hrvatska ne ispunjuje kriterij javnih financija. Hrvatska je trenutačno predmet odluke Vijeća o postojanju prekomjernog deficita (Odluka Vijeća od 28. siječnja 2014.), za koji je Vijeće preporučilo da ga se smanji do 2016. Udio deficita opće države u BDP-u dosegao je 4,9 % u 2013., što je malo niže od 5 % koliko je iznosio 2012. Proljetna prognoza službi Komisije za 2014. predviđa da će se deficit smanjiti na 3,8 % BDP-a u 2014. i 3,1 % BDP-a u 2015. Očekuje se da će udio duga opće države u BDP-u rasti u čitavom razdoblju prognoze sa 67,1 % u 2013. na 69,2 % u 2015.

(*) Proletna prognoza službi Komisije za 2014.
Izvor: Eurostat, službe Komisije.

Hrvatska ne ispunjuje kriterij deviznog tečaja. Hrvatska kuna ne sudjeluje u mehanizmu ERM II. Hrvatska se koristi strogo upravljanim fluktuirajućim deviznim tečajem koji dopušta intervenciju središnje banke na deviznom tržištu. Tijekom protekle dvije godine kuna je ostala uglavnom stabilna u odnosu na euro, njezinu valutu učvršćenja, fluktuirajući u rasponu od 7,4 do 7,7 HRK/EUR. Neznatno smanjenje vrijednosti kune u odnosu na euro tijekom zadnjih godina odražava loš domaći gospodarski razvoj i nepovoljne vanjske uvjete, dok su promjene tijekom godine povezane sa sezonskom prirodom prihoda od turizma.

Hrvatska ispunjuje kriterij konvergencije dugoročnih kamatnih stopa. Prosječna dugoročna kamatna stopa u Hrvatskoj, koja se odražava u prihodu sekundarnog tržišta na jednoj referentnoj obveznici s preostalim rokom dospijea od otprilike 6 godina, iznosila je 4,8 % u godini do travnja 2014., što je niže od referentne vrijednosti od 6,2 %. Smanjila se sa gotovo 7 % sredinom 2012. na otprilike 4,6 % u jesen 2013. prije blagog porasta početkom 2014. S obzirom na nedostatak državnih obveznica u kunama koje bi imale dulje dospijea, razvoj prihoda potrebno je tumačiti vrlo oprezno. Raspon prihoda prema referentnim njemačkim obveznicama s dospijecom od 6 godina bio je na otprilike 370 baznih bodova u travnju 2014.

Provjeravaju se i **dodatni čimbenici** koji obuhvaćaju razvoj platnih bilanci i integraciju tržišta rada i proizvoda te financijskih tržišta. Vanjska bilanca Hrvatske znatno se poboljšala zadnjih godina i prešla u višak od 1,2 % BDP-a u 2013., uglavnom zahvaljujući smanjenju uvoza. Hrvatsko gospodarstvo integrirano je u europodručje putem trgovinskih veza i ulaganja, iako su veze sa svjetskim nabavnim lancima i dalje slabe. Na temelju odabranih pokazatelja koji se odnose na poslovno okruženje, Hrvatska ima lošije rezultate od većine država članica u europodručju. Financijski sektor vrlo je dobro integriran u europodručje s pomoću stranog vlasništva nad domaćim bankama. Hrvatska je bila podvrgnuta detaljnom preispitivanju u kontekstu postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža u kojoj je ustanovljeno da u toj državi postoje pretjerane makroekonomske neravnoteže koje je potrebno posebno pratiti i u pogledu kojih je potrebno intenzivno djelovati putem politika. Djelovanje putem politika posebno je potrebno u pogledu ranjivosti koje su rezultat velikih vanjskih obveza, sve lošijih izvoznih rezultata, velike zaduženosti poduzeća i duga opće države koji se brzo povećava.

5. LITVA

U svjetlu ocjene pravne usklađenosti i ispunjivanja konvergenijskih kriterija te uzimajući u obzir dodatne mjerodavne čimbenike, Komisija smatra da Litva ispunjuje uvjete za uvođenje eura.

Zakonodavstvo u Litvi u potpunosti je u skladu s obvezom usklađenosti prema članku 131. UFEU-a.

Litva ispunjuje kriterij stabilnosti cijena. U Litvi je dvanaestomjesečni prosjek inflacije bio viši od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna stopa inflacije u Litvi tijekom dvanaest mjeseci do travnja 2014. iznosila je 0,6 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 1,7 %. Predviđa se da će ona ostati niža od referentne vrijednosti u idućim mjesecima.

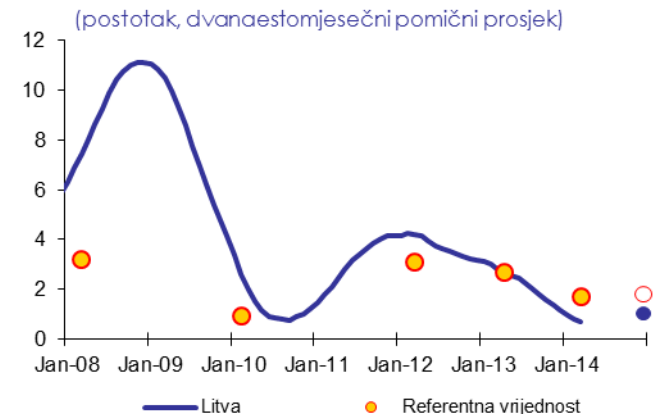
Nakon što je 2008. godišnja inflacija HIPC-a postigla najvišu vrijednost od 10 %, gospodarska recesija i znatna prilagođavanja nominalne plaće dovela su do ublažavanja inflacije 2009. i 2010. Inflacija se ponovno povećala na 4,1 % prosjeka 2011. kao posljedica viših cijena robe i gospodarskog oporavka. Nakon toga je uslijedilo uglavnom silazno kretanje, koje je potaknula manja inflacija cijena energije i prerađene hrane, koju je dodatno podržavalo trajno obuzdavanje plaća u gospodarstvu. Inflacija se ublažila na 3,2 % u 2012. te na 1,2 % u 2013.

Proljetna prognoza službi Komisije za 2014. predviđa prosječnu godišnju inflaciju HIPC-a od 1,0 % za 2014., što uglavnom odražava povoljan razvoj cijena hrane i energije. Očekuje se da će ona porasti na 1,8 % tijekom 2015. u kontekstu povećanja domaće potražnje. Relativno niska razina cijena u Litvi (otprilike 63 % prosjeka europodručja u 2012.) sugerira potencijal za daljnju dugoročnu konvergenciju razine cijena.

Održiva konvergencija podrazumijeva da je poštovanje referentne vrijednosti rezultat dobrih temelja, a ne privremenih čimbenika. Analiza temelja i činjenica da je referentna vrijednost postignuta uz dovoljno prostora za prilagodbu podržavaju pozitivnu ocjenu ispunjavanja kriterija stabilnosti cijena.

Dugoročni izgledi za inflaciju pogotovo ovise o tome da plaće rastu u skladu s produktivnošću. S obzirom na to da gospodarstvo Litve još uvijek pokušava uhvatiti korak s ostalima, očekuje se da će plaće rasti brže nego u većini naprednih članica europodručja. No rizici koje prilagodba cijena povezana s hvatanjem koraka s ostalima predstavlja za stabilnost cijena ograničeni su nedavno dokazanom fleksibilnošću tržišta rada i mehanizama određivanja plaća koji bi trebali osigurati usklađenost troškova rada i produktivnosti. Njih ujedno smanjuje i znatan napredak te zemlje u provedbi Direktive EU-a o uslugama i mali trošak ulaska na tržište koji održavaju konkurentne pritiske visokima, kao što pokazuju nedavni novi ulasci na maloprodajno tržište. Srednjoročni nedostatak kvalificirane radne snage mogao bi podići plaće u odnosu na produktivnost. Rješavanje preostalih uskih grla bit će važno za ograničavanje nedostatka ponude radne snage na tržištu rada. Veća raznovrsnost ponude i konkurentnija tržišta podržavali bi povoljan razvoj cijena u energetskom sektoru.

Grafikon 5.a: Litva - kriterij inflacije od 2008.

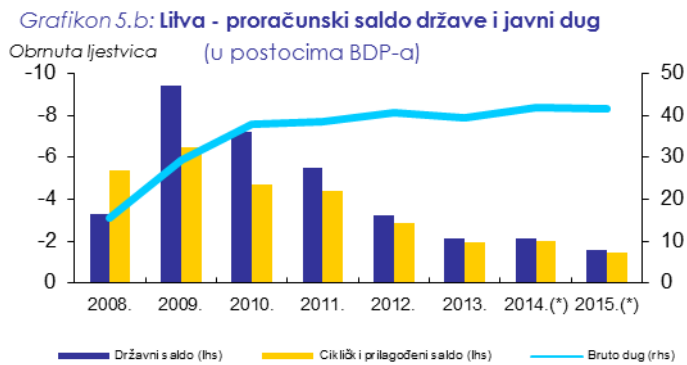

Napomena: Točke u prosincu 2014. prikazuju predviđenu referentnu vrijednost i dvanaestomjesečnu prosječnu inflaciju u državi.
Izvori: Eurostat, proljetna prognoza službi Komisije za 2014.

Litva ispunjuje kriterij javnih financija. Litva nije predmet odluke Vijeća o postojanju prekomjernog deficita. Deficit opće države smanjio se s 5,5 % BDP-a u 2011. na 3,2 % u 2012., uglavnom zahvaljujući ograničavanju rashoda. Udio deficita u BDP-u iznosio je 2,1 % u 2013., a prema proljetnoj prognozi službi Komisije za 2014. predviđa se da će ostati na 2,1 % BDP-a u 2014. i smanjiti se na 1,6 % u 2015., uz pretpostavku da se politika neće mijenjati. Očekuje se da će se dug opće države povećati s 39,4 % BDP-a u 2013. na 41,4 % BDP-a u 2015.

Litva je uspostavila niz fiskalnih upravnih mjera, što bi trebalo podržati dugoročniju predanost zdravim javnim financijama. Litva je u ožujku 2012. potpisala Ugovor o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj Uniji (TSCG), a zakon o njegovoj ratifikaciji parlament je odobrio u rujnu 2012. To pretpostavlja dodatnu predanost provedbi održivih fiskalnih politika usmjerenih prema stabilnosti. Vlada je sredinom travnja odobrila nacrt zakonodavnog paketa koji obuhvaća i ustavni zakon o održivosti općenitog državnog financijskog sektora u skladu s Fiskalnim ugovorom te će parlament glasati o njemu. Državni ured za reviziju preuzet će obaveze nezavisnog Fiskalnog vijeća. Prenošnje odredbi TSCG-a u nacionalno zakonodavstvo dodatno će podržati postojeće zakonodavstvo, a pogotovo Zakon o fiskalnoj disciplini koji je donesen 2007. i koji se primjenjuje od 2013. On se temelji na odredbama Pakta o stabilnosti i rastu, povezuje gornju granicu troškova s prihodima i utvrđuje kao cilj uravnotežen srednjoročni proračun i dugoročnu održivost. No on ne sadržava obvezujući srednjoročni okvir rashoda.

Osim toga, izmjene Nacionalnog zakona o proračunu radi primjene Direktive Vijeća 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica kojima je cilj uravnoteženo stanje ili višak tijekom ciklusa, stupile su u potpunosti na snagu za planiranje proračuna za 2014. i njegovu provedbu. Tim izmjenama povećava se odgovornost vlade za provedbu višegodišnjih fiskalnih ciljeva, ali učinak tog novog zakona tek treba ocijeniti.

(*) Prolječna prognoza službi Komisije za 2014
Izvor: Eurostat, službe Komisije.

Litva ispunjuje kriterij deviznog tečaja. Litva je 28. lipnja 2004. ušla u ERM II i u trenutku donošenja ovog izvješća sudjeluje u tom mehanizmu već gotovo deset godina. Nakon ulaska u ERM II, upravna tijela jednoglasno su se obvezala održavati prevladavajući sustav valutnog odbora u okviru tog mehanizma. Valutni odbor podržavaju devizne pričuve. Kratkoročne razlike u kamatama u odnosu na europodručje smanjile su se na vrlo niske razine. Tijekom dvogodišnjeg razdoblja ocjene, litas nije odstupao od središnje stope i nije dolazilo do napetosti u vezi s njime.

Litva ispunjuje kriterij konvergencije dugoročnih kamatnih stopa. Prosječna dugoročna kamatna stopa tijekom godine dana do travnja 2014. iznosila je 3,6 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 6,2 %. U Litvi je prosječna dugoročna kamatna stopa bila niža od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. (5,2 %). Postupno se dodatno smanjila na ispod 4 % u 2013., odražavajući poboljšanje stavova ulagača prema toj državi koje podupire i bolje kotiranje državnih kredita te relativno niska inflacija u državi. Iako je dugoročno tržište državnih obveznica u litasima relativno malo, država je 2012. i 2013. izdala dužničke vrijednosne papire s izvornim dospeljem do 10 godina.

Provjeravaju se i **dodatni čimbenici** koji obuhvaćaju razvoj platnih bilanci i integraciju tržišta rada i proizvoda te financijskih tržišta. Nakon što je 2009. zabilježila znatan višak, vanjska bilanca Litve (tj. kombinirani tekući računi i računi kapitala) donekle se smanjila 2010. dostigavši deficit od 1,2 % BDP-a u 2011., ali je ponovo ostvarila viškove 2012. i 2013. Račun prihoda ostvario je višak 2009., odražavajući uglavnom aranžmane za gubitke po kreditima koje su sklopile banke u stranom vlasništvu te se od 2010. na dalje vratio na deficit kada su banke u stranom vlasništvu ponovno postale profitabilne. Tekući transferi i računi kapitala dosljedno pokazuju znatne viškove i tako odražavaju pozitivne neto priljeve iz fondova EU-a i priljeve novca od iseljenika. Neto priljevi izravnih stranih ulaganja oporavili su se nakon kolapsa 2009. i dosegli najvišu vrijednost od 3,2 % BDP-a u 2011., no zatim su se smanjili na 0,7 % u 2012. te se donekle oporavili 2013. Znatno smanjenje realnog efektivnog deviznog tečaja u razdoblju 2009. – 2011., pogotovo kada na njega negativno utječu troškovi po jedinici rada, ojačalo je cjenovnu konkurentnost Litve te je ona stoga znatno poboljšala svoj izvozni rezultat. Nakon umjerenog uzlaznog kretanja, vrijednost realnog efektivnog deviznog tečaja smanjena utjecajem troškova po jedinici rada povećala se za otprilike 6 %, a ona smanjena utjecajem HIPC-a za otprilike 3 % od sredine 2012. do travnja 2014.

Litavsko je gospodarstvo dobro integrirano u europodručje putem trgovinskih i investicijskih veza. Tržište rada pokazalo je znatnu fleksibilnost iako je strukturna nezaposlenost visoka. Na temelju odabranih pokazatelja koji se odnose na poslovno okruženje, rezultati Litve uglavnom su u skladu s prosjekom za države članice europodručja. Financijski sektor Litve dobro je integriran u financijski sustav EU-a, što potvrđuje i veliki udio banaka u stranom vlasništvu. Financijski nadzor znatno je pojačan zadnjih godina. Suradnja s domaćim nadzornim tijelima dodatno je poboljšana.

6. MAĐARSKA

U svjetlu ocjene pravne usklađenosti i ispunjivanja konvergencijskih kriterija te uzimajući u obzir dodatne mjerodavne čimbenike, Komisija smatra da Mađarska ne ispunjuje uvjete za uvođenje eura.

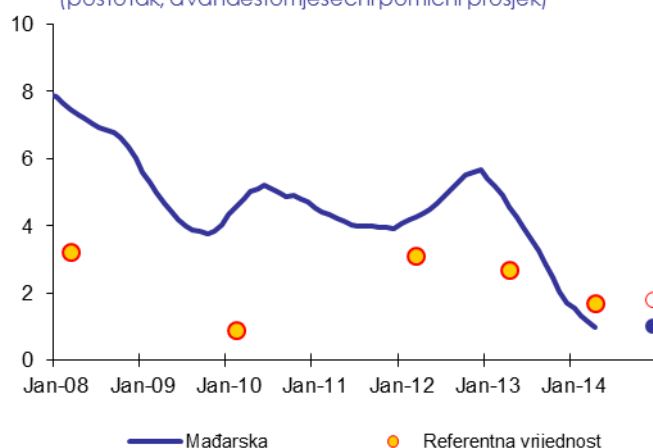
Zakonodavstvo u Mađarskoj – a posebno Zakon o banci Magyar Nemzeti Bank (MNB) – **nije u potpunosti u skladu** s obvezom usklađenosti prema članku 131. UFEU-a. Neusklađenosti se uglavnom odnose na nezavisnost MNB-a, zabranu monetarnog financiranja i integraciju središnje banke u ESSB u trenutku uvođenja eura u pogledu zadataka ESSB-a propisanih člankom 127. stavkom 2. UFEU-a i člankom 3. Statuta ESSB-a i ESB-a. Osim toga, Zakon o MNB-u sadržava neusklađenost i dodatne nesavršenosti u pogledu integracije MNB-a u ESSB.

Mađarska ispunjuje kriterij stabilnosti cijena. U Mađarskoj je dvanaestomjesečni prosjek inflacije bio viši od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna stopa inflacije u Mađarskoj tijekom dvanaest mjeseci do travnja 2014. iznosila je 1,0 %, što je niže od referentne vrijednosti od 1,7 %. Predviđa se da će ona ostati niža od referentne vrijednosti u idućim mjesecima.

Godišnja inflacija postigla je najvišu vrijednost u rujnu 2012. prije nego što je jako pala u siječnju 2013. kada su se izgubili učinci prethodnih povećanja neizravnih poreza i kada je počeo niz smanjenja cijena komunalnih usluga. Smanjenje cijena energije i cijena hrane na tržištu također je poduprlo dezinflaciju, kao i slaba domaća potražnja i povijesno niska očekivana inflacija. S druge strane, povećanja trošarine i neke druge državne mjere znatno su potakli povećanje cijena. Godišnja inflacija HIPC-a u travnju 2014. iznosila je -0,2 %.

Prema proljetnoj prognozi službi Komisije za 2014. predviđa se da će se inflacija povećati na 1,0 % u 2014. i na 2,8 % u 2015., uglavnom zbog gubljenja utjecaja smanjenja cijena komunalnih usluga, manje povoljnog razvoja cijena robe i postupnog zatvaranja proizvodnog jaza. Relativno niska razina cijena u Mađarskoj (otprilike 59 % prosjeka europodručja u 2012.) sugerira potencijal za daljnju dugoročnu konvergenciju razine cijena.

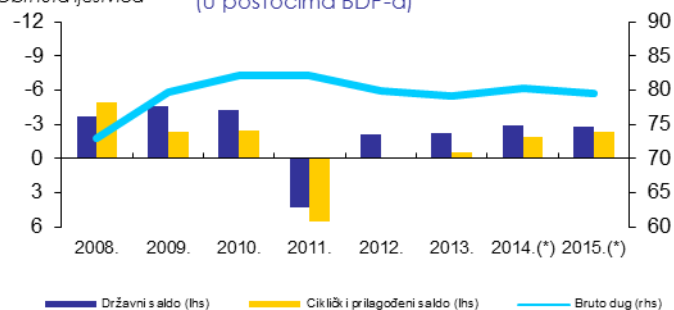
Grafikon 6.a: Mađarska - kriterij inflacije od 2008.
(postotak, dvanaestomjesečni pomični prosjek)

Napomena: Točke u prosincu 2014. prikazuju predviđenu referentnu vrijednost i dvanaestomjesečnu prosječnu inflaciju u državi.
Izvori: Eurostat, proljetna prognoza službi Komisije za 2014.

Mađarska ispunjuje kriterij javnih financija. Mađarska nije predmet odluke Vijeća o postojanju prekomjernog deficita. Saldo opće države, nakon što je zabilježio višak od 4,3 % BDP-a u 2011., zbog bitne jednokratne operacije, prešao je u deficit od 2,1 % BDP-a u 2012. Udio deficita u BDP-u iznosio je 2,2 % u 2013., a prema proljetnoj prognozi službi Komisije za 2014. predviđa se da će u 2014. iznositi 2,9 %, a u 2015. 2,8 %, uz pretpostavku da se politika neće mijenjati. Predviđa se da će se dug opće države neznatno povećati sa 79,2 % BDP-a u 2013. na 79,5 % BDP-a u 2015.

Grafikon 6.b: Mađarska - proračunski saldo države i javni dug
Obrnuta ljestvica (u postocima BDP-a)

(*) Proljetna prognoza službi Komisije za 2014
Izvor: Eurostat, službe Komisije.

Mađarska ne ispunjuje kriterij deviznog tečaja. Mađarska forinta ne sudjeluje u mehanizmu ERM II. Mađarska se koristi fluktuirajućim deviznim tečajem koji dopušta intervencije središnje banke na deviznom tržištu. Devizni tečaj forinte prema euru zadnjih je godina promjenjiv. Forinta je uglavnom bila stabilna u odnosu na euro u drugoj polovini 2012., ali joj je vrijednost pala za otprilike 6 % početkom 2013. Uz podršku povećanog interesa ulagača za financijska sredstva EU-a i poboljšanje makroekonomske situacije, forinta je ojačala u svibnju i ostala u rasponu od 290 do 300 HUF/EUR tijekom ostatka 2013., osim tijekom nekoliko dana prije rujanskog sastanka središnje banke SAD-a i krajem prosinca. Forinta je ostala na razini iznad 300 HUF/EUR tijekom prvih mjeseci 2014., pri čemu su privremeni

pritisци uglavnom povezani s očekivanjima u vezi s monetarnom politikom SAD-a, nastavkom poboljšanja domaće monetarne situacije i političkom krizom u Ukrajini.

Mađarska ispunjuje kriterij konvergencije dugoročnih kamatnih stopa. Prosječna dugoročna kamatna stopa tijekom godine dana do travnja 2014. iznosila je 5,8 %, što je niže od referentne vrijednosti od 6,2 %. U vrijeme zadnje ocjene konvergencije za Mađarsku 2012. bila je iznad referentne vrijednosti. Mjesečna prosječna dugoročna kamatna stopa smanjila se s najveće vrijednosti od 9,5 % koju je imala početkom 2012. do gotovo 5 % u svibnju 2013. Dugoročne kamatne stope porasle su tijekom ljeta 2013. i početkom 2014., ali su uglavnom fluktuirale blizu raspona njihovog godišnjeg prosjeka. Dugoročni rasponi prema referentnim njemačkim obveznicama iznosili su nekih 410 baznih bodova u travnju 2014.

Provjeravaju se i **dodatni čimbenici** koji obuhvaćaju razvoj platnih bilanci i integraciju tržišta rada i proizvoda te financijskih tržišta. Vanjski višak Mađarske postupno se povećavao svake godine od 2009. Od 2011. poboljšanje je uglavnom odražavalo veće viškove od trgovine robom i bolju apsorpciju fondova EU-a. Neto priljevi izravnih stranih ulaganja i dalje su relativno mali. Potpora platnoj bilanci koju su EU i MMF dodijelili Mađarskoj u jesen 2008. istekla je krajem 2010. Iako je Mađarska iz opreza u studenome 2011. zatražila potporu platnoj bilanci, taj je zahtjev povukla u siječnju 2014. jer se situacija na njezinom financijskom tržištu stabilizirala. Mađarsko je gospodarstvo vrlo dobro integrirano u europodručje putem trgovinskih i investicijskih veza. Na temelju odabranih pokazatelja koji se odnose na poslovno okruženje, Mađarska ima lošije rezultate od većine država članica u europodručju. Financijski sektor Mađarske dobro je integriran u financijski sustav EU-a. U kontekstu postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža, Mađarska je bila podvrgnuta detaljnom preispitivanju u kojem je ustanovljeno da u Mađarskoj i dalje postoje makroekonomske neravnoteže koje je potrebno pratiti i u pogledu kojih je potrebno odlučno djelovati putem politika.

7. POLJSKA

U svjetlu ocjene pravne usklađenosti i ispunjivanja konvergenijskih kriterija te uzimajući u obzir dodatne mjerodavne čimbenike, Komisija smatra da Poljska ne ispunjuje uvjete za uvođenje eura.

Zakonodavstvo u Poljskoj – a posebno Zakon o Poljskoj narodnoj banci (Narodowy Bank Polski – NBP) i Ustav Republike Poljske – **nije u potpunosti u skladu** s obvezom usklađenosti prema članku 131. UFEU-a. Neusklađenosti se odnose na nezavisnost središnje banke, zabranu monetarnog financiranja i integraciju središnje banke u ESSB u trenutku uvođenja eura. Osim toga, Zakon o NBP-u ujedno sadržava i neke nesavršenosti koje se odnose na nezavisnost središnje banke i integraciju NBP-a u ESSB u trenutku uvođenja eura.

Poljska ispunjuje kriterij stabilnosti cijena. U Poljskoj je dvanaestomjesečni prosjek inflacije bio viši od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna stopa inflacije u Poljskoj tijekom dvanaest mjeseci do travnja 2014. iznosila je 0,6 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 1,7 %. Očekuje se da će ona ostati niža od referentne vrijednosti u idućim mjesecima.

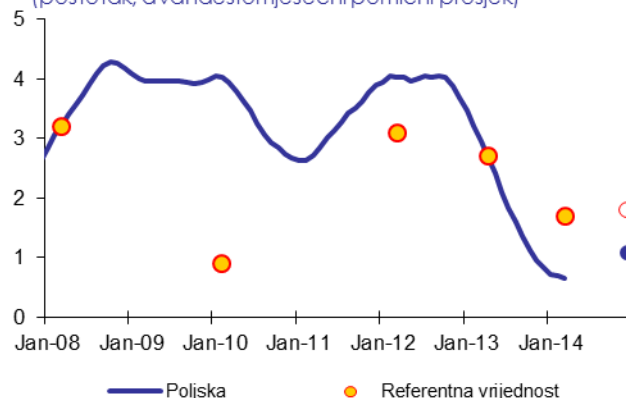
Godišnja inflacija HIPC-a brzo se smanjila s više od 4 % u prvoj polovini 2012. na manje od 1 % u drugom tromjesečju 2013. zahvaljujući povoljnom razvoju cijene

robe i naglom smanjenju cijena telekomunikacijskih usluga. Tijekom druge polovine 2013. i početkom 2014. ostala je ispod 1 %, što je uglavnom odražavalo mali inflacijski pritisak na svjetskim tržištima i relativno stabilni devizni tečaj.

Prema proljetnoj prognozi službi Komisije za 2014. očekuje se da će se inflacija samo postupno povećavati na 1,1 % u 2014. i 1,9 % u 2015. jer se procjenjuje da će proizvodni jaz ostati negativan. Relativno niska razina cijena u Poljskoj (blizu 56 % prosjeka europodručja u 2012.) sugerira potencijal za daljnju dugoročnu konvergenciju razine cijena.

Grafikon 7.a: Poljska - kriterij inflacije od 2008.

(postotak, dvanaestomjesečni pomični prosjek)

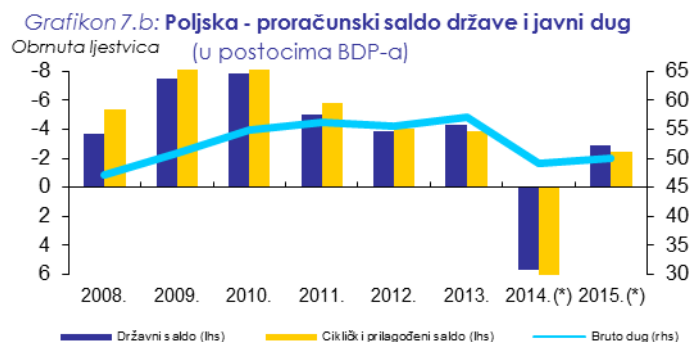

Napomena: Točke u prosincu 2014. prikazuju predviđenu referentnu vrijednost i dvanaestomjesečnu prosječnu inflaciju u državi.
Izvori: Eurostat, proljetna prognoza službi Komisije za 2014.

Poljska ne ispunjuje kriterij javnih financija. Poljska je trenutačno predmet odluke Vijeća o postojanju prekomjernog deficita (Odluka Vijeća od 7. srpnja 2009.)¹⁶. Vijeće je Poljskoj preporučilo da do 2012. smanji prekomjerni deficit. Vijeće je 21. lipnja 2013. zaključilo da je Poljska poduzela učinkovite mjere, ali da je došlo do nepovoljnih gospodarskih događaja koji su imali jak utjecaj na javne financije te je izdalo reviziju preporuke u skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a u kojoj je preporučilo da Poljska do 2014. treba okončati stanje prekomjernog deficita. Vijeće je Poljskoj dalo rok za poduzimanje učinkovitih mjera do 1. listopada 2013. Vijeće je 10. prosinca 2013. u skladu s člankom 126. stavkom 8. UFEU-a ustanovilo da Poljska nije poduzela učinkovite mjere. U skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a donijelo je novu preporuku prema kojoj bi Poljska trebala okončati situaciju prekomjernog deficita do 2015. na vjerodostojan i održiv način.

Prema proljetnoj prognozi službi Komisije za 2014. predviđa se da će se proračunski saldo opće države povećati s deficita od 4,3 % BDP-a iz 2013. na višak od 5,7 % BDP-a u 2014., uglavnom zahvaljujući velikom jednokratnom transferu imovine iz drugog mirovinskog stupa. Očekuje se da će proračunski saldo opće države 2015. ponovno postati negativan, objavom deficita od 2,9 % BDP-a pod ESA95. Predviđa se da će udio općeg državnog duga u BDP-u pasti s 57 % iz 2013. na 49,2 % u 2014., uglavnom kao rezultat prijenosa sredstava mirovinskih fondova, prije nego što se poveća na 50 % u 2015.

¹⁶ Odluka 2009/589/EZ (SL L 202, 4.8.2009., str. 46.).

(*) Proljećna prognoza službi Komisije za 2014

Izvor: Eurostat, službe Komisije.

Poljska ne ispunjuje kriterij deviznog tečaja. Poljski zlot ne sudjeluje u mehanizmu ERM II. Poljska se koristi fluktuirajućim deviznim tečajem koji dopušta intervencije središnje banke na deviznom tržištu. Nakon jakog smanjenja vrijednosti u drugoj polovini 2011. – koje je potaknulo intervencije NBP-a na tržištu deviznog tečaja – devizni tečaj zlota u odnosu na euro djelomično se oporavio početkom 2012. Zlot se nakon toga uglavnom stabilizirao i do početka 2014. razmjenjivalo ga se uglavnom u rasponu od 4,1 do 4,3 PLN/EUR. U usporedbi s travnjem 2012., devizni tečaj zlota u odnosu na euro tako je u osnovi bio nepromijenjen u travnju 2014.

Poljska ispunjuje kriterij konvergencije dugoročnih kamatnih stopa. U Poljskoj je dvanaestomjesečni prosjek dugoročne kamatne stope bio točno na razini referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna dugoročna kamatna stopa tijekom godine dana do travnja 2014. iznosila je 4,2 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 6,2 %. Dugoročne kamatne stope smanjile su se s više od 6 % početkom 2011. na manje od 4 % krajem 2012., a to odražava poboljšanje stavova ulagača prema toj državi i znatan pad domaće inflacije. Dugoročne kamatne stope ponovno su se povećale tijekom druge polovine 2013. kako se smanjilo zanimanje za rizike na svjetskim financijskim tržištima. Kao rezultat toga, dugoročni raspon kamatne stope prema referentnim njemačkim obveznicama iznosio je otprilike 270 baznih bodova početkom 2014.

Provjeravaju se i **dodatni čimbenici** koji obuhvaćaju razvoj platnih bilanci i integraciju tržišta rada i proizvoda te financijskih tržišta. Vanjska bilanca Poljske znatno se poboljšala zadnjih godina i prešla u višak od 1 % BDP-a u 2013. zahvaljujući jačanju trgovinske bilance. Poljsko je gospodarstvo dobro integrirano u europodručje putem trgovinskih i investicijskih veza. Na temelju odabranih pokazatelja koji se odnose na poslovno okruženje, Poljska ima lošije rezultate od većine država članica u europodručju. Financijski sektor Poljske dobro je integriran u financijski sustav EU-a, što potvrđuje i veliki udio banaka u stranom vlasništvu. U kontekstu postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža Poljska nije bila podvrgnuta detaljnom preispitivanju.

8. RUMUNJSKA

U svjetlu ocjene pravne usklađenosti i ispunjivanja konvergencijskih kriterija te uzimajući u obzir dodatne mjerodavne čimbenike, Komisija smatra da Rumunjska ne ispunjuje uvjete za uvođenje eura.

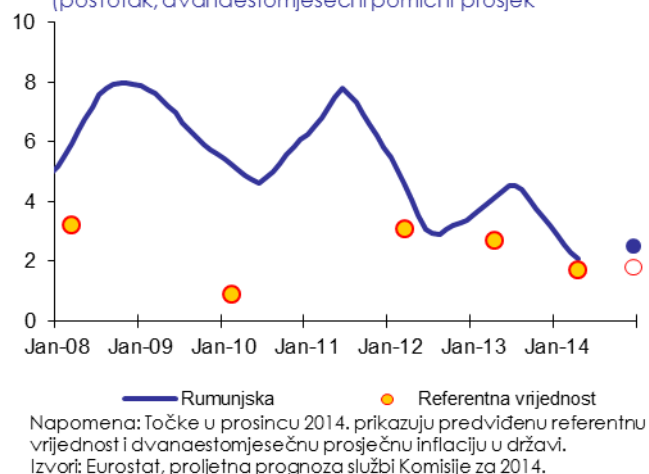
Zakonodavstvo u Rumunjskoj – a posebno Zakon br. 312 o Statutu Rumunjske banke (Zakon o BNR-u) – **nije u potpunosti u skladu** s obvezom usklađenosti prema članku 131. UFEU-a. Neusklađenosti se odnose na nezavisnost središnje banke, zabranu monetarnog financiranja i integraciju središnje banke u ESSB u trenutku uvođenja eura. Osim toga, Zakon o BNR-u sadržava nesavršenosti koje se odnose na nezavisnost središnje banke i integraciju središnje banke u ESSB u trenutku uvođenja eura u pogledu ciljeva BNR-a i zadataka ESSB-a propisanih člankom 127. stavkom 2. UFEU-a i člankom 3. Statuta ESSB-a i ESB-a.

Rumunjska ne ispunjuje kriterij stabilnosti cijena. U Rumunjskoj je dvanaestomjesečni prosjek inflacije bio viši od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna stopa inflacije u Rumunjskoj tijekom dvanaest mjeseci do travnja 2014. iznosila je 2,1 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 1,7 %. Predviđa se da će ona ostati viša od referentne vrijednosti u idućim mjesecima.

Rumunjska je zabilježila promjenjive i povišene stope inflacije tijekom zadnjih godina. Godišnja inflacija dostigla je najvišu vrijednost od 8,5 % u svibnju 2011., nakon povećanja standardne stope PDV-a sredinom 2010. i povećanja cijena hrane. Bitno se smanjila tijekom druge polovine 2011. i početkom 2012., uz potporu dobre žetve i nižih cijena energetske robe, ali je ponovno porasla u drugoj polovini 2012. i početkom 2013. zahvaljujući povećanju cijena hrane i energije. Prosječna godišnja inflacija ublažila se na malo više od 3 % tijekom 2012. i 2013.

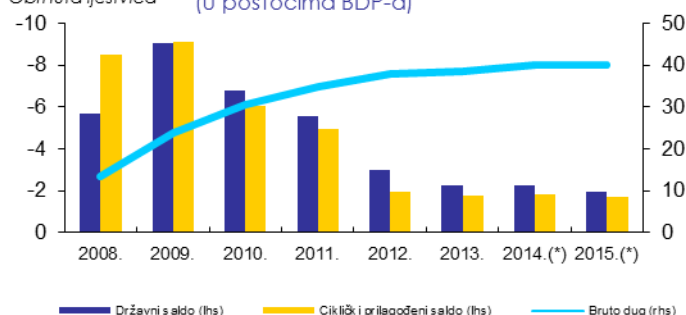
Očekuje se da će inflacija biti niža u 2014., uz potporu nižih cijena hrane i da će ponovno porasti 2015. kada se očekuje oporavak domaće potražnje. Proljetna prognoza službi Komisije za 2014. predviđa prosječnu godišnju inflaciju HIPC-a od 2,5 % za 2014. i od 3,3 % za 2015. Relativno niska razina cijena u Rumunjskoj (otprilike 54 % prosjeka europodručja u 2012.) sugerira znatan potencijal za daljnju dugoročnu konvergenciju razine cijena.

Grafikon 8.a: Rumunjska - kriterij inflacije od 2008.
(postotak, dvanaestomjesečni pomični prosjek)

Rumunjska ispunjuje kriterij javnih financija. Rumunjska nije predmet odluke Vijeća o postojanju prekomjernog deficita. Deficit opće države smanjio se s 5,5 % BDP-a u 2011. na 3,0 % u 2012., uglavnom zahvaljujući ograničavanju rashoda no i zbog mjera na strani prihoda. Udio deficita u BDP-u iznosio je 2,3 % u 2013., a prema proljetnoj prognozi službi Komisije za 2014. predviđa se da će se dodatno smanjiti na 2,2 % BDP-a u 2014. i na 1,9 % u 2015., uz pretpostavku da se politika neće mijenjati. Očekuje se da će se dug opće države povećati s 38,4 % BDP-a iz 2013. na 40,1 % BDP-a u 2015.

Grafikon 8.b: Rumunjska - proračunski saldo države i javni dug
Obrnuta ljestvica (u postocima BDP-a)

(*) Proljetna prognoza službi Komisije za 2014
Izvor: Eurostat, službe Komisije.

Rumunjska ne ispunjuje kriterij deviznog tečaja. Rumunjski lej ne sudjeluje u mehanizmu ERM II. Rumunjska se koristi fluktuirajućim deviznim tečajem koji dopušta intervencije središnje banke na deviznom tržištu. Nakon velikog smanjenja vrijednosti tijekom svjetske financijske krize krajem 2008. i početkom 2009., lej se uz potporu programa financijske potpore EU-a i MMF-a uglavnom stabilizirao od 2009. do kraja 2011. Devizni tečaj leja u odnosu na euro bio je pod pritiskom u pogledu smanjenja vrijednosti tijekom privremenih naleta averzije prema riziku u svijetu, a pogotovo sredinom 2012. Donekle se učvrstio krajem 2012. i početkom 2013. kada se povećao interes stranaca za sredstva u rumunjskim lejima. Devizni tečaj leja u odnosu na euro privremeno je izgubio na vrijednosti sredinom 2013. i početkom 2014. zbog povećane averzije prema riziku u svijetu, što je potaknulo

operacije BNR-a na međubankovnim tržištima kao i na deviznom tržištu. Tijekom dvije godine prije ove ocjene vrijednost leja prema euru smanjila se za gotovo 1,9 %.

Rumunjska ispunjuje kriterij konvergencije dugoročnih kamatnih stopa. U Rumunjskoj je dugoročni prosjek kamatnih stopa bio viši od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna dugoročna kamatna stopa u Rumunjskoj tijekom godine dana do travnja 2014. iznosila je 5,3 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 6,2 %. Dugoročne kamatne stope u Rumunjskoj ostale su tijekom većeg dijela razdoblja 2010. – 2011. nešto iznad 7 %, prije nego što su pale 2012. Krajem 2012. smanjile su se na otprilike 5,5 % te su tijekom većeg dijela 2013. iznosile oko 5,3 % odražavajući poboljšanje stavova ulagača prema toj državi. Kao rezultat toga, dugoročni raspon kamatnih stopa prema referentnim njemačkim obveznicama smanjio se s više od 500 baznih bodova krajem 2012. na otprilike 380 baznih bodova u travnju 2014.

Provjeravaju se i **dodatni čimbenici** koji obuhvaćaju razvoj platnih bilanci i integraciju tržišta rada i proizvoda te financijskog tržišta. Vanjska bilanca Rumunjske (tj. kombinirani tekući računi i računi kapitala) znatno se smanjila tijekom svjetske krize. Vanjski deficit Rumunjske smanjio se na 3 % BDP-a u 2012., a vanjska bilanca prešla je 2013. u višak. Smanjenje vanjskog manjka odražava posebno manji deficit trgovine robom. Rumunjska od 2009. prima međunarodnu financijsku potporu. Prvi dvogodišnji zajednički program financijske potpore EU-a i MMF-a slijedila su još dva zajednička programa EU-a i MMF-a koji su dodijeljeni 2011. i 2013. Za razliku od prvog programa, oba kasnija programa smatrala su se mjerama opreza i iz njih do sada nije zatraženo financiranje. Vanjski financijski pritisci dodatno su se smanjili 2012. – 2013. uslijed poboljšanja vanjske bilance i oporavka zanimanja za rizike u svijetu. Rumunjsko gospodarstvo dobro je integrirano u europodručje putem trgovinskih i investicijskih veza. Na temelju odabranih pokazatelja koji se odnose na poslovno okruženje, Rumunjska ima lošije rezultate od većine država članica u europodručju. Financijski sektor Rumunjske dobro je integriran u financijski sustav EU-a, što potvrđuje i veliki udio banaka u stranom vlasništvu. U kontekstu postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža Rumunjska nije bila podvrgnuta detaljnom preispitivanju.

9. ŠVEDSKA

U svjetlu ocjene pravne usklađenosti i ispunjivanja konvergencijskih kriterija te uzimajući u obzir dodatne mjerodavne čimbenike, Komisija smatra da Švedska ne ispunjuje uvjete za uvođenje eura.

Zakonodavstvo u Švedskoj – a posebno Zakon o Švedskoj narodnoj banci, Upravni instrument i Zakon o politici deviznog tečaja – **nije u potpunosti u skladu s** obvezom usklađenosti prema članku 131. UFEU-a. Neusklađenosti i nesavršenosti postoje u području nezavisnosti središnje banke, zabrane monetarnog financiranja i integracije središnje banke u ESSB u trenutku uvođenja eura.

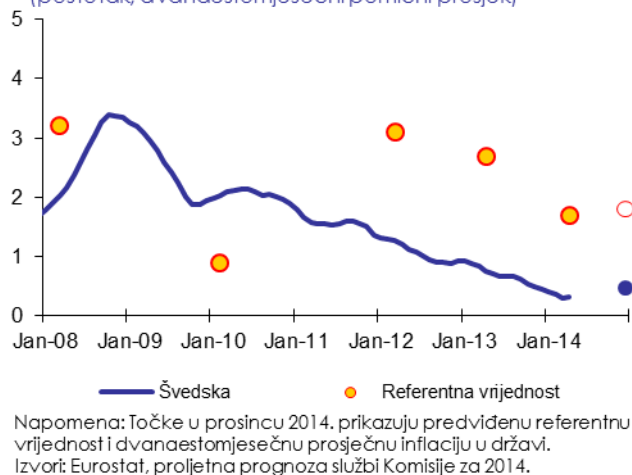
Švedska ispunjuje kriterij stabilnosti cijena. U Švedskoj je dvanaestomjesečni prosjek inflacije bio niži od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Prosječna stopa inflacije u Švedskoj tijekom dvanaest mjeseci do travnja 2014. iznosila je 0,3 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od

1,7 %. Predviđa se da će ona ostati bitno niža od referentne vrijednosti u idućim mjesecima.

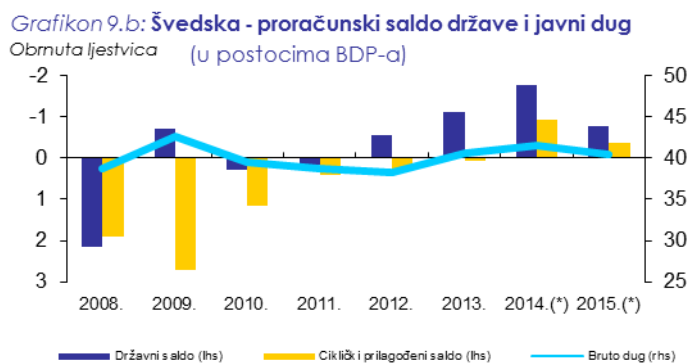
Zadnjih je godina inflacija HIPC-a u Švedskoj pala s prosjeka od 1,4 % u 2011. na 0,9 % u 2012. te se potom dodatno smanjila na 0,4 % u 2013. Smanjenje tijekom zadnjih dviju godina potaknuli su jačanje švedske krune i slaba unutrašnja i vanjska potražnja te je ono bilo široko rasprostranjeno na raznu robu i usluge. Godišnja inflacija HIPC-a u travnju 2014. iznosila je 0,3 %.

Na temelju postupnog povećanja rasta, inflacija će se vjerojatno samo umjereno povećati tijekom 2014. Ne predviđa se nikakav poseban uzlazni pritisak ni iz jedne komponente HIPC-a te se predviđa da će razvoj plaća ostati umjeren. Proljetna prognoza službi Komisije za 2014. predviđa prosječnu godišnju inflaciju od 0,5 % za 2014. i od 1,5 % za 2015. Razina potrošačkih cijena u Švedskoj u odnosu na europodručje postupno se povećavala otkad je Švedska pristupila EU-u 1995. te dosegla 126 % u 2012.

Grafikon 9.a: Švedska - kriterij inflacije od 2008.
(postotak, dvanaestomjesečni pomični prosjek)

Švedska ispunjuje kriterij javnih financija. Švedska nije predmet odluke Vijeća o postojanju prekomjernog deficita. Saldo opće države prešao je u deficit od 0,6 % BDP-a tijekom 2012., a on se 2013. povećao na 1,1 %. To je uglavnom odraz slabog razvoja i niza državnih mjera za potporu gospodarstvu. Prema proljetnoj prognozi službi Komisije za 2014. predviđa se da će državni deficit doseći 1,8 % BDP-a u 2014. prije nego što se 2015. smanji na 0,8 %, uz pretpostavku da se politika neće mijenjati. Bruto udio javnog duga iznosio je 40,6 % BDP-a u 2013., a očekuje se da će dodatno porasti i tijekom 2014. doseći 41,6 % BDP-a prije nego što se u 2015. vrati na 40,4 %.

(*) Prolječna prognoza službi Komisije za 2014.
Izvor: Eurostat, službe Komisije.

Švedska ne ispunjuje kriterij deviznog tečaja. Švedska kruna ne sudjeluje u mehanizmu ERM II. Švedska se koristi fluktuirajućim deviznim tečajem koji dopušta intervencije središnje banke na deviznom tržištu. Nakon velikog smanjenja vrijednosti švedske krune u odnosu na euro na početku financijske krize 2008., vrijednost švedske krune povećala se za otprilike 35 % od ožujka 2009. do kolovoza 2012. te je u kolovozu 2012. dosegla najvišu vrijednost u zadnjih dvanaest godina. Iako je ovo povećanje vrijednosti ujedno bilo ispravak prethodnog slabljenja švedske krune, sigurni priljevi u kontekstu krize državnog duga u europodručju znatno su mu pridonijeli. Tijekom dvije godine prije ove ocjene vrijednost švedske krune prema euru smanjila se za otprilike 2 %.

Švedska ispunjuje kriterij konvergencije dugoročnih kamatnih stopa. Prosječna dugoročna kamatna stopa u Švedskoj tijekom godine dana do travnja 2014. iznosila je 2,2 %, što je bitno niže od referentne vrijednosti od 6,2 %. U Švedskoj je i dvanaestomjesečni prosjek kamatne stope bio znatno niži od referentne vrijednosti prilikom zadnje ocjene konvergencije 2012. Nakon što se smanjio s više od 4 % koliko je iznosio 2008., pao je na najnižu razinu od otprilike 1,6 % od listopada 2012. do svibnja 2013. i od tada se povećava. Raspon prihoda prema njemačkim dugoročnim državnim obveznicama povećao se od kraja 2012. do jeseni 2013. kada su se prihodi švedskih obveznica povećali zahvaljujući djelomičnom preokretu sigurnih priljeva iz europodručja. Rasponi prema referentnim njemačkim obveznicama iznosili su oko 60 baznih bodova u travnju 2014.

Provjeravaju se i **dodatni čimbenici** koji obuhvaćaju razvoj platnih bilanci i integraciju tržišta rada i proizvoda te financijskih tržišta. Višak vanjske bilance Švedske opada od 2007. te je s 9 % BDP-a koliko je iznosio 2007. pao na 6,6 % u 2013., što je djelomično objašnjeno strukturnim smanjenjem švedskog viška trgovine robom. Švedsko je gospodarstvo vrlo dobro integrirano u europodručje putem trgovinskih i investicijskih veza. Na temelju odabranih pokazatelja koji se odnose na poslovno okruženje, Švedska ima bolje rezultate od većine država članica u europodručju. Financijski sektor u Švedskoj dobro je integriran u financijski sektor EU-a, a pogotovo zbog međusobne povezanosti nordijsko-baltičkog financijskog klastera. U kontekstu postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža, Švedska je bila podvrgnuta detaljnom preispitivanju 2014., u kojem je ustanovljeno da u Švedskoj i dalje postoje makroekonomske neravnoteže koje je potrebno pratiti i u pogledu kojih je potrebno djelovati putem politika.

